

Motion till riksdagen 2013/14:Sk437

av **Stefan Svanström och Lars-Axel Nordell (KD)**

En utvidgad friskvårdsförmån

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda olika alternativ för hur friskvårdsförmånen kan utvidgas eller ersättas med någon form av individuellt skatteavdrag eller skattekredit som är mer träffsäkert och omfattar samtliga i vuxen ålder och deras hemmavarande barn.

Motivering

Friskvård för personal är för många en uppskattad form av förmån. För arbetsgivaren är de anställdas hälsa en bra investering, samtidigt som arbetstagarerna får möjlighet att stärka sin kropp. Motionen ger förbättrad hälsa, vilket ger högre närvaro på arbetsplatserna.

Enligt dagens regler kan förmånen vara skattefria såväl för arbetsgivaren som för den anställde om den riktar sig till hela personalen och är en motion av enklare slag. Det innebär dessvärre att många människor inte får samma möjligheter att utnyttja friskvårdsbidraget, t ex arbetslösa, studenter, sjukskrivna och pensionärer. Flera populära idrotter är av Skatteverket därtill inte godkända som lämplig friskvård, exempelvis motionsridning och golf som anses kräva dyrare redskap och kringutrustning.

Ännu mer bekymmersamt är det faktum att endast anställda med arbetsgivare som erbjuder friskvårdsbidraget över huvud taget kan få chansen att ta del av denna viktiga folkhälsoreform. Enligt riksdagens utredningstjänst (RUT) visar en undersökning från 2010 att ca 58 procent av de anställda inom arbetaryrken och 77 procent av tjänstemännen omfattas av dagens friskvårdsförmån. Det innebär enligt RUT att högst ca 3,2 miljoner av 4,7 miljoner arbetstagare omfattas av någon typ av förmån.

Förmånen innebär möjlighet för anställda att till exempel få kostnadsfri tillgång till träning även om träningsförmånen inte utnyttjas. En annan under-

Fel! Okänt namn på

sökning visar att 37 procent av dem som har tillgång till förmånen från sin arbetsgivare av olika skäl inte nyttjar den. Det innebär att bortemot 1,2 miljoner av de 3,2 miljoner förmånsberättigade inte tränar trots att de har tillgång till förmånen. I praktiken är det således endast 40 procent av samtliga på arbetsmarknaden eller drygt en fjärdedel av den vuxna befolkningen som regelbundet motionerar med hjälp av förmånen.

I den gruppen som inte utnyttjar förmånen för träning är det drygt hälften som ändå tar del av förmånen, det vill säga har tillgång till fri motion som de inte utnyttjar. Det kan till exempel vara ett gymkort eller tillgång till en träningsanläggning som arbetsgivaren betalar och som den anställde inte nyttjar. Det skattebortfall som uppkommer i denna del ger alltså inte upphov till någon förbättrad folkhälsa.

En möjlighet att komma vidare från dagens bristfälliga system är att ersätta det friskvårdsbidrag som i dag går genom arbetsgivarna med ett individuellt friskvårdsavdrag. Ett alternativ som bör utredas är att ersätta dagens skattefria förmån för anställda med ett individuellt avdrag för faktiska köp av friskvårdstjänster, det vill säga pengar som gått direkt till motion. Detta system kan utformas så att exempelvis halva kostnaden för utförd träning görs avdragsgill eller ges en skattekreditering upp till ett högsta belopp om 5 000 kronor per år. Systemet blir därmed tillgängligt även för pensionärer, arbetslösa och sjukskrivna. Enligt RUT skulle 7,1 miljoner människor i vuxen ålder på detta sätt få tillgång till subventionerad friskvård, med större potentiell effekt på folkhälsan och därmed på arbetsutbud och livslängd.

Mot bakgrund av larmrapporter om minskat idrottande bland barn och unga bör det därtill utredas om föräldrar med hemmavarande barn upp till 18 års ålder ska kunna göra ett avdrag eller ges en skattekreditering för motsvarande utgifter för sina barns friskvård. Detta gör det också möjligt för fler ekonomiskt utsatta barnfamiljer att låta barnen delta i motionsaktiviteter vid sidan av idrotten i skolan.

Med en reform enligt dessa riktlinjer skulle friskvårdsavdraget också kunna omfatta fler motionsidrotter, bli mer rättvist och nå fler som kan utnyttja friskvårdsstödet. Dessutom kan avdraget avgränsas till att endast omfatta utförd träning, det vill säga inte omfatta ett medlemskap i någon motionsklubb eller motionsanläggning. Därigenom går det att säkerställa att det offentliga stödet verkligen används för sitt syfte, och stimulerar den enskilde till att träna.

Regeringen bör snarast utreda möjligheten att införa en mer träffsäker friskvårdsförmån enligt ovan. Detta bör ges regeringen tillkänna.

Stockholm den 4 oktober 2013

Stefan Svanström (KD)

Lars-Axel Nordell (KD)